

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

Івано-Франківська обласна рада

вул. М. Грушевського, 21, м. Івано-Франківськ, 76004

Стосовно пропозицій щодо удосконалення проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі - Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Івано-Франківської обласної ради «Про затвердження «Порядку встановлення лімітів на використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення Івано-Франківської області» (далі - проект рішення) та документи, що надані до нього листом Івано-Франківської обласної ради від 03.03.2020 № 11-184/289/045.

За результатами розгляду проекту рішення, експертного висновку постійної комісії обласної ради з питань соціально-економічного розвитку, управління комунальною власністю, розвитку малого та середнього бізнесу, а також аналізу регуляторного впливу до проекту рішення на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

Проектом рішення передбачається затвердити Порядок встановлення лімітів на використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення Івано-Франківської області (далі – проект Порядку).

Закон України «Про природно-заповідний фонд України» визначає правові основи організації, охорони, ефективного використання природно-заповідного фонду України, відтворення його природних комплексів та об'єктів.

Відповідно до статті 9-1 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду здійснюється в межах ліміту та на підставі дозволу на спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення здійснюється в межах ліміту на використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду, затвердженого органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями, а також на підставі дозволів.

Відповідно до статті 17 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» Кабінет Міністрів України встановлює порядок розробки та затвердження екологічних нормативів, лімітів використання природних ресурсів, скидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище, а також порядок надання дозволів на здійснення операцій у сфері поводження з відходами.

Відповідно до статті 43 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» ліміти використання природних ресурсів встановлюються в порядку, що визначається Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласними, міськими (міст загальнодержавного значення) радами, крім випадків, коли природні ресурси мають загальнодержавне значення.

Ліміти використання природних ресурсів загальнодержавного значення встановлюються в порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 10.08.1992 № 459 «Про порядок видачі дозволів на спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду і встановлення лімітів використання ресурсів загальнодержавного значення» (із змінами) затверджене, зокрема Положення про порядок установа лімітів використання природних ресурсів загальнодержавного значення (далі - Положення).

Інструкція про застосування порядку установа лімітів на використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення затверджена наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 24.01.2008 № 27 (далі – Інструкція), яку пропонуємо взяти за аналог при розробці порядку встановлення лімітів використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення.

1. Пунктом 1.4 розділу I проекту Порядку передбачається, що ліміти встановлюються на строк від одного до п'яти років. Пропонуємо положення зазначеного пункту проекту Порядку привести у відповідність до вимог пункту 1.4 розділу 4 Інструкції.

2. Відповідно до пункту 1.2 розділу I проекту Порядку він передбачає встановлення лімітів на використання природних ресурсів у природоохоронних, науково-дослідних, оздоровчих й інших рекреаційних цілях, а також на заготівлю деревини в порядку рубок формування та оздоровлення лісів та інших рубок, лікарських та інших ціннісних рослин, їх плодів, соків, деревної зелені, сіна, випасання худоби, рибальство, використання орних земель та інші види використання, які можуть здійснюватися лише за умови, що така діяльність не суперечить цільовому призначенню територій та об'єктів ПЗФ, встановленим

вимогам охорони, відтворення й використання їх природних комплексів і окремих об'єктів.

Відповідно до пункту 3.5 розділу III проекту Порядку, встановлення лімітів на заготівлю деревини в порядку проведення рубок формування та оздоровлення лісів, інших рубок передбачає виділення меж та площ ділянок їх проведення, визначення кількості деревини, яку планується заготовити. Обґрунтуванням для встановлення такого ліміту є матеріали лісовпорядкування, переліки заходів з поліпшення санітарного стану лісів, погоджені у встановленому порядку, матеріали відведення ділянок до рубки.

Статтею 65 Лісового кодексу України визначено, що використання лісових ресурсів може здійснюватися в порядку загального і спеціального використання.

Відповідно до статті 67 Лісового кодексу України у порядку спеціального використання можуть здійснюватися такі види використання лісових ресурсів: 1) заготівля деревини; 2) заготівля другорядних лісових матеріалів; 3) побічні лісові користування; 4) використання корисних властивостей лісів для культурно-оздоровчих, рекреаційних, спортивних, туристичних і освітньо-виховних цілей, потреб мисливського господарства, проведення науково-дослідних робіт.

Законодавством України можуть передбачатися й інші види спеціального використання лісових ресурсів.

Порядок та умови здійснення спеціального використання лісових ресурсів встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Пунктом 2 Положення встановлено, що ліміти спеціального використання лісових ресурсів встановлюються у порядку, визначеному Лісовим кодексом України.

Відповідно до частин першої, третьої та четвертої статті 70 Лісового кодексу України: заготівля деревини здійснюється при використанні лісових ресурсів у порядку рубок головного користування, що проводяться в стиглих і перестійних деревостанах; залежно від категорій лісів, природних лісорослинних умов, біологічних особливостей деревних порід та інших особливостей застосовуються такі системи рубок головного користування: суцільні, поступові або вибіркові, комбіновані рубки; деревина заготовляється також під час здійснення лісогосподарських заходів, не пов'язаних з використанням лісових ресурсів (поліпшення якісного складу лісів), та під час проведення інших заходів (розчищення лісових ділянок, вкритих лісовою рослинністю, у зв'язку з будівництвом гідровузлів, трубопроводів, шляхів тощо).

Статтею 71 Лісового кодексу України визначено, що лімітом заготівлі деревини в порядку рубок головного користування є затверджена в установленому порядку розрахункова лісосіка. Заготівля деревини в порядку рубок головного користування в розмірах, що перевищують розрахункову лісосіку, забороняється.

Отже, з аналізу зазначеної норми вбачається, що встановлення лімітів передбачено лише для порядку проведення рубок головного користування. Натомість, встановлення лімітів на заготівлю деревини під час проведення рубок з метою поліпшення якісного складу лісів, у тому числі об'єктів природно-заповідного фонду (з метою збереження фауни ботанічного заказника загальнодержавного значення) даною нормою не передбачається.

Основні вимоги до здійснення лісогосподарських заходів, спрямованих на підвищення стійкості та продуктивності деревостанів, збереження біорізноманіття лісів, їх оздоровлення і посилення захисних, санітарно-гігієнічних, оздоровчих та інших функцій шляхом проведення рубок формування і оздоровлення лісів регулюються Правилами поліпшення якісного складу лісів, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 12.05.2007 № 724 (далі - Правила № 724).

Згідно з вимогами пунктів 2, 4, 5 Правил № 724 під час проведення рубок формування і оздоровлення лісів застосовуються такі рубки: догляду, санітарні, лісовідновні, переформування, пов'язані з реконструкцією, ландшафтні. Підставою для рубок формування і оздоровлення лісів є матеріали лісовпорядкування та обстежень, які проводяться власниками лісів і постійними лісокористувачами. Особливості проведення рубок формування і оздоровлення лісів залежно від їх цільового призначення, породного складу насаджень, а також лісорослинних умов визначаються в інструкції з проведення рубок формування і оздоровлення лісів, що затверджується Держкомлісгоспом за погодженням з Мінприроди.

Таким чином, деревина, заготовлена від рубок формування і оздоровлення лісів, не є використанням лісових ресурсів, і встановлення лімітів на заготівлю такої деревини законодавством не передбачено.

Тому пропонуємо норми щодо встановлення лімітів на заготівлю деревини в порядку проведення рубок формування та оздоровлення лісів виключити з проекту Порядку.

Враховуючи наведене вище, проект рішення не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності - відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням всіх прийнятних альтернатив.

Наданий розробником аналіз регуляторного впливу до проекту рішення (далі - АРВ), зокрема його зміст та наповнення, не відповідають вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі - Методика).

1. Так, у розділі I АРВ розробник обмежився лише текстовим описом проблеми, не навів жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, її масштаб та важливість.

2. У розділі III АРВ під час проведення оцінки впливу на сферу інтересів держави, органу місцевого самоврядування, громадян та суб'єктів господарювання розробником не наведено жодного розрахунку витрат, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу. При заповненні зазначеного розділу розробник обмежився лише текстовим описом альтернативних способів досягнення цілей.

Крім того, відповідно до вимог Методики у разі, якщо дія регуляторного акта передбачає вплив на сферу інтересів суб'єктів великого і середнього підприємництва (дані таблиці «Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання» розділу III АРВ) розробником проводиться розрахунок витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які

виникають внаслідок дії цього регуляторного акта (згідно з додатком 2 до Методики), чого розробником не було зроблено.

У зв'язку з неналежним опрацюванням розділу III АРВ розробником не доведений вибір оптимального альтернативного способу досягнення цілей, як передбачено вимогами розділу IV додатка 1 до Методики.

3. Розділ VIII АРВ не містить обов'язкових прогнозних значень показників результативності регуляторного акта, а саме: розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта; кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта; розмір коштів і часу, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта; рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта. Всі показники результативності мають бути визначені у числовій та/або грошовій формі. Для кожного показника потрібно визначити одиницю вимірювання.

Також розділ VIII АРВ не містить прогнозних показників результативності у кількісному виразі.

Таким чином, у зв'язку із відсутністю в АРВ всіх необхідних числових даних та розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проекту регуляторного акта, розробником не доведена відповідність проекту рішення таким принципам державної регуляторної політики, як ефективність – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторних актів максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та збалансованість – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

З урахуванням вищевикладеного, пропонуємо привести проект рішення Івано-Франківської обласної ради «Про затвердження «Порядку встановлення лімітів на використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення Івано-Франківської області» у відповідність до вимог чинного законодавства України, з урахуванням наданих вище пропозицій, а аналіз регуляторного впливу - до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151).

Про результати розгляду цього листа пропонуємо поінформувати Державну регуляторну службу України.

**Т. в. о. Голови Державної
регуляторної служби України**

Олег МІРОШНІЧЕНКО